

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

**BẢN KHAI THÀNH TÍCH ĐỀ NGHỊ XÉT TẶNG DANH HIỆU
“NGHỆ NHÂN ƯU TÚ”**

I. SƠ YẾU LÝ LỊCH

1. Họ và tên (khai sinh): **LÊ HỮU ĐỨC** ; Nam.
2. Tên gọi khác (nếu có): Không
3. Ngày, tháng, năm sinh: 02/10/1974.
4. Dân tộc: Kinh.
5. Nguyên quán: Tây Ninh.
6. Hộ khẩu thường trú: số 2A/3, đường Điện Biên phủ, khu phố Hiệp Nghĩa, phường Hiệp Ninh, thành phố Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.
7. Tên di sản văn hóa phi vật thể nắm giữ: Nghệ thuật “Đờn ca tài tử Nam bộ”.
8. Năm bắt đầu thực hành di sản văn hóa phi vật thể: năm 1992.
9. Điện thoại nhà riêng:Di động: 0988 936 012.
10. Địa chỉ liên hệ: số 2A/3, đường Điện Biên phủ, khu phố Hiệp Nghĩa, phường Hiệp Ninh, thành phố Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.
11. Người liên hệ khi cần: Lê Văn Thạch. Điện thoại: 0986 139 812.
12. Số lượng học trò đã truyền dạy được: 729 người.
13. Học trò tiêu biểu:
 - Họ và tên: Nguyễn Tấn Thành.
 - Ngày tháng năm sinh: 05/5/1981.
 - Địa chỉ: nhà số 44, tổ 25, ấp Ninh Phú, xã Bàu Năng, huyện Dương Minh Châu, tỉnh Tây Ninh.
 - Điện thoại nhà riêng:Di động: 0948 051 080.
 - Họ và tên: Nguyễn Tấn Phát.
 - Ngày tháng năm sinh: 16/12/1979.
 - Địa chỉ: nhà số 10, khu phố Ninh Lợi, phường Ninh Thạnh, thành phố Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.

Điện thoại nhà riêng:Di động: 0933 211 751.

II. QUÁ TRÌNH HỌC NGHỀ VÀ THAM GIA THỰC HÀNH DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ:

Bản thân bắt đầu học nghề “Đờn ca tài tử” từ năm 1985 và được thầy Huỳnh Hữu Trí, sinh năm 1950, đang sinh sống tại Thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, đã tận tình chỉ dạy (*thầy Hữu Trí đã được phong tặng danh hiệu vinh dự Nhà nước “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể lần thứ nhất, năm 2015*). Cùng với việc chăm chỉ học tập ở thầy, bản thân là người khiếm thị nhưng tôi đã tự mài mò học tập, nghiên cứu qua băng, đĩa của các nghệ nhân nổi tiếng, như: Văn Giỏi, Thanh Hải, Huỳnh Khải... học trên sóng phát thanh, truyền hình, thường xuyên học tập, trao đổi kinh nghiệm với nhiều chú, bác, anh, chị, bạn bè đi trước và tiếng đàn của các bậc tiền bối đã nhanh chóng thấm sâu vào tâm thức của tôi, với lòng đam mê, đầy nhiệt huyết loại hình nghệ thuật “Đờn ca tài tử Nam bộ” được thể hiện ngay từ những ngày đầu mới học và cả quá trình trao đổi, tập luyện suốt gần 7 năm, tức là đến năm 1992, tôi đã nắm vững kỹ năng, thông thạo 20 bài bản tổ của Đờn ca tài tử Nam bộ và sử dụng điêu luyện các loại nhạc cụ, như: Đàn Guitar phím lõm, đàn Cò, đàn Sến, đàn Bầu, đàn Kim, đàn Tranh, đàn Tam, đàn Đoản, đàn Tuy bà..., chính thức bắt đầu thực hiện việc dạy cách chơi các nhạc cụ, trao truyền nghề cho nhiều người, ở nhiều lứa tuổi khác nhau tại địa phương và cũng có không ít người ở các tỉnh lân cận với Tây Ninh vì đam mê loại hình nghệ thuật này đã đến học. Kết quả, qua 28 năm (1992 - 2020) tôi đã truyền dạy cho trên 700 người thành thạo các nhạc cụ của loại hình đờn ca tài tử, hầu hết những người theo học đều yêu thích loại hình này, đã duy trì tập luyện, nâng cao ngón đàn và tích cực tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ, lễ hội... ở từng địa phương trong và ngoài tỉnh.

Để việc dạy, hướng dẫn được nhiều người hơn và ở xa không có điều kiện đến học trực tiếp, hiện nay bản thân tôi đã truyền dạy trên kênh Youtube, bước đầu đã thu hút được nhiều người yêu thích loại hình nghệ thuật “Đờn ca tài tử” tham gia học đàn, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử - di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, làm cho loại hình nghệ thuật này tiếp tục được lan tỏa trong đời sống đương đại.

Đi đôi với việc truyền dạy, bản thân tôi cũng thường xuyên tham gia các hoạt động phong trào thông qua sinh hoạt ở đội, nhóm, câu lạc bộ đờn ca tài tử. Tham gia các cuộc hội thi, hội diễn, liên hoan Đờn ca tài tử, hoạt động lễ hội...do các cấp, các ngành, địa phương trong tỉnh tổ chức, ngoài ra còn tham gia các hội thi, hội diễn, liên hoan Đờn ca tài tử ở một số tỉnh, thành, khu vực, toàn quốc. Đặc biệt, thường xuyên tham gia ban nhạc trong các chương trình nghệ thuật “Đờn ca tài tử” trên sóng của Đài Phát thanh - Truyền hình Tây Ninh.

III. TRI THỨC VÀ KỸ NĂNG ĐANG NẮM GIỮ

Ngay từ khi mới tiếp cận với loại hình nghệ thuật “Đờn ca tài tử Nam bộ”, đã được thầy hướng dẫn, truyền dạy cặn kẽ từ lý thuyết đến thực hành. Trong đó, tôi nắm cơ bản về lịch sử hình thành các bài bản của Đờn ca tài tử được sáng tạo dựa trên cơ sở nhạc Lễ, nhạc Cung đình, nhạc dân gian của miền Trung, miền Nam. Các bài bản này được cải biên liên tục từ 72 bài nhạc cổ. Đặc biệt, là từ 20 bài gốc (bài Tổ) cho 4 điệu (hoi), gồm: 06 bài Bắc, (*diễn tả sự vui tươi, phóng khoáng*), 07 bài Hạ (*dùng trong tế lễ, có tính trang nghiêm*), 03 bài Nam (*diễn tả sự an nhàn, thanh thoát*) và 04 bài Oán (*diễn tả cảnh đau buồn, chia ly*). Nhạc cụ được sử dụng trong Đờn ca tài tử gồm: đàn kìm, đàn tranh, đàn cò, đàn tỳ bà, đàn tam (*hoặc đàn sến, đàn độc huyền*), sáo, tiêu, song loan... Sau này, tức là khoảng từ năm 1930, thì nhạc cụ ở loại hình đờn ca tài tử có thêm đàn ghita phím lõm, violon, đàn hạ uy cầm.

Suốt quá trình học tập ở thầy, cha chú, anh chị, bạn bè đi trước và tự mài mò nghiên cứu, rèn luyện ngón đàn và tham gia các hoạt động phong trào trong các đội, nhóm, câu lạc bộ... bản thân đã nắm vững về các kỹ thuật của từng loại nhạc cụ, như: Đàn Guitar phím lõm, đàn Cò, đàn Sến, đàn Bầu, đàn Kim, đàn Tranh, đàn Tam, đàn Đoản, đàn Tỳ bà... Đồng thời nắm vững chắc 20 bài bản tổ Đờn ca tài tử và kỹ năng nhấn nhá từng từng cung bậc: Hò, Xự, Sang, Xê, Cống trên từng nhạc cụ, đảm bảo việc truyền ngón cho học trò và hầu hết đã giúp cho người học nắm được những kỹ năng cơ bản, từng bước thực hành, như: rao, rung, nhấn, khảy, búng, phi, vê, láy, day, chóp, chụp,..., rồi chơi độc chiếc, tam tấu, tứ tấu, ngũ tấu, lục tấu với các nhạc cụ khác nhau kết hợp các điệu (hoi): Bắc, Hạ (nhạc), Xuân, Ai, Oán,... Để hướng dẫn cho những người yêu thích loại hình đờn ca tài tử phải đảm bảo theo từng bước với phương pháp cụ thể và dễ hiểu nhất. Đầu tiên, người học đàn phải học nốt đàn trên

từng cây đàn, kế tiếp là học cách lên dây đàn, tập nhịp và học bản đàn. Sau đó người học bắt đầu tập luyện ngón tay phải để khảy đàn, ngón tay trái để nhấn và rung... cơ bản đòi hỏi người học đàn phải nắm ba nguyên tắc đặc thù: (1) một chữ đờn hay cần phải được tô điểm một cách khéo léo; (2) bàn tay mặt sinh ra thanh, bàn tay trái nuôi dưỡng và làm đẹp thanh, biến nó thành âm; (3) khi đờn phải nhấn nhá.

Bản thân dù bị khiếm thị, có lúc sức khỏe không tốt, nhưng tôi vẫn không ngừng rèn luyện ngón đàn của mình, tôi luôn nhận thức được rằng nghệ thuật “Đờn ca tài tử Nam bộ” là một loại hình sinh hoạt văn hóa tinh thần không thể thiếu và mong muốn đem hết những kiến thức, kinh nghiệm cũng như bí quyết đã tìm tòi được truyền dạy lại cho nhiều người hơn nữa, nhất là thế hệ trẻ và những người đam mê bộ môn nghệ thuật dân tộc này, là loại hình sinh hoạt văn hóa gắn kết cộng đồng, phản ánh tâm tư, tình cảm và phù hợp với lối sống cần cù, phóng khoáng, cởi mở và can trường của người dân Nam bộ, góp phần gìn giữ nghệ thuật “Đờn ca tài tử Nam bộ” đã được công nhận là Di sản Văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

IV. KHEN THƯỞNG

- Bằng khen của Tổng Giám đốc Đài Truyền hình Việt Nam, do có thành tích tham gia “Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ lần thứ 3 - năm 2005” (*Giải tài tử vượt khó*).

- Giấy khen của Đài Truyền hình Việt Nam, về thành tích đạt giải chơi nhiều nhạc cụ hay của Ban giám khảo trong “Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ lần thứ 1 - năm 2000”.

- Giấy khen của Sở Văn hóa - Thông tin tỉnh Tây Ninh (*nay là Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch*) đạt giải nhì tiết mục độc tấu trong “Hội thi Đờn ca tài tử - cải lương” - năm 1992”.

- Giấy khen của Sở Văn hóa - Thông tin tỉnh Tây Ninh (*nay là Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch*) đạt giải nhì tiết mục hòa tấu trong “Liên hoan Đờn ca tài tử - cải lương”- năm 2001”.

- Giấy khen của Sở Văn hóa - Thông tin tỉnh Bình Phước (*nay là Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch*) đạt giải đặc biệt của Ban Tổ chức Hội diễn Nghệ thuật quần chúng tỉnh Bình Phước lần thứ 2 - năm 1998, với tiết mục biểu diễn nhạc cụ dân tộc.

- Kỷ niệm “Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ Thành phố Hồ Chí Minh” của Trung tâm Âm nhạc dân tộc, Hội Âm nhạc và Đài Tiếng nói nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

V. KỶ LUẬT: Không

Tôi cam kết chịu trách nhiệm về tính xác thực của thông tin đã kê khai và thực hiện đúng trách nhiệm, nghĩa vụ của bản thân theo quy định của pháp luật về thi đua, khen thưởng và di sản văn hóa sau khi được phong tặng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú”./.

Hiệp Ninh, ngày 07 tháng 8.. Năm 2020

Hiệp Ninh, ngày 07 tháng 8.. năm 2020

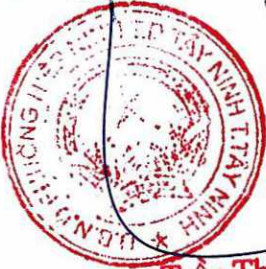
Xác nhận

Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú

Chủ tịch

(Ký, ghi rõ họ tên, đóng dấu)

Lê Hữu Đức ngụ tại địa phương./.

Người khai

(Ký ghi rõ họ tên)

Lê Hữu Đức

Trần Thị Lan Phương

Hiệp Ninh, ngày 12 tháng 10 năm 2020

Xác nhận của Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

(Ký, ghi rõ họ tên, đóng dấu)

Nguyễn Thành Tiến